

PWYLLGOR Y CABINET CYDRADDOLDEB - DYDD MERCHER, 3 MEDI 2025

COFNOD O BENDERFYNIAD CYFARFOD O'R PWYLLGOR Y CABINET CYDRADDOLDEB A GYNHALIWYD HYBRID IN THE COUNCIL CHAMBER - CIVIC OFFICES, ANGEL STREET, BRIDGEND, CF31 4WB AR DYDD MERCHER, 3 MEDI 2025 10:00

Presennol

Y Cyngorydd M J Evans – Cadeirydd

A R Berrow
JC Spanswick

P Davies
HM Williams

N Farr

J Gebbie

Presennol – O Bell

W R Goode
A Wathan

D M Hughes
AJ Williams

M Jones

M Lewis

Swyddogion:

Paul Miles
Neil Arbery
Gayle Shenton
Angela Granville
Michael Pitman
Oscar Roberts

Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol
Swyddog Arweiniol (Cefnogaeth Ysgolion Cynradd)
Pennaeth Dysgu
Rheolwr Datblygu Busnes Adnoddau Dynol
Swyddog Cymorth Technegol - Gwasanaethau Democrataidd
Swyddog Gwasanaethau Democrataidd Dros Dro – Pwyllgorau

69. Ymddiheuriadau am absenoldeb

Y penderfyniad a wnaed	Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan Cyngorydd H Williams, E Caparros
Dyddiad gwneud y penderfyniad	3 Medi 2025

--	--

70. Datganiadau o fuddiant

Y penderfyniad a wnaed	Datganodd y Cynghorydd J Spanswick fuddiant rhagfarnus yn eitem 3 ar yr Agenda, gan fod perthynas iddo yn gweithio yng ngwasanaeth Cam-drin Domestig Assia. Gadawodd y Cynghorydd Spanswick y cyfarfod tra ystyriwyd y ffactor hwn. Datganodd y Cynghorydd R Goode fuddiant personol yn eitem 5 ar yr Agenda, fel rhywun sy'n gweithio gyda Cultures Wales ar hyn o bryd.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	3 Medi 2025

71. Cymeradwyaeth Cofnodion

Y penderfyniad a wnaed	<u>PENDERFYNWYD:</u> Y dylai'r Pwyllgor dderbyn cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd 04/06/2025 fel rhai cywir. Gofynnodd yr Aelodau y cwestiynau canlynol mewn perthynas â'r adroddiad: - - Gofynnodd aelod a gynhaliwyd ymgysylltu pellach â staff ar bwnc diwygio lles mewn perthynas â Thaliadau Annibyniaeth Bersonol ac a archwiliwyd unrhyw effaith y gallai hyn ei chael ar weithlu anabl y Cyngor. - Nododd y Dirprwy Arweinydd fod oedi i dalu dyfarniadau i staff yn cael effeithiau mawr ar gyllid personol, yn enwedig o ran y Credyd Cynhwysol, ac roedd staff wedi bod mewn cysylltiad i amlinellu effeithiau'r materion hyn yn ogystal ag effaith y newidiadau i Daliadau Annibyniaeth Bersonol arnynt. Felly, dylid deall effeithiau'r newidiadau a'r heriau hyn yn llawn. Cytunodd y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol y byddai'n rhoi gwybod i'r Dirprwy Arweinydd a'r Cabinet ar fanylion staff yr effeithir arnynt gan yr oedi gyda'r taliadau, yn ogystal â chynlluniau posibl ar gyfer mynd i'r afael ag unrhyw faterion, yn ystod y mis nesaf. - Holodd aelod am y cynnydd ar asesu'r achos busnes ar gyfer mynd i'r afael â heriau ariannu gwasanaeth Cam-drin Domestig Assia, gan rannu ymateb gan swyddog y Cyngor mewn perthynas â dewisiadau amgen a godwyd mewn cyfarfod blaenorol o'r Pwyllgor.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	3 Medi 2025

72. Dysgu & Datblygu

Y penderfyniad a wnaed	Pwrpas yr adroddiad hwn, a gyflwynwyd gan y Rheolwr Grŵp – AD a Datblygiad Sefydliadol, oedd rhoi gwybodaeth am gynlluniau tyfu’ch hun a hyfforddiant staff y Cyngor yn ystod 2024/2025, i gynnwys prentisiaethau amser llawn a rhan-amser, Cynllun Graddedigion y sefydliad, yn ogystal â gweithdai a chysiau hyfforddi gorfodol a dewisol i staff. Mae sesiynau briffio AD hefyd wedi cael eu rhoi i staff a rheolwyr fel cymorth ychwanegol iddynt. Gofynnodd yr Aelodau y cwestiynau canlynol mewn perthynas â’r adroddiad: - • Holodd aelod am y gyfradd cwblhau isel o 63.58% gyda’r hyfforddiant gorfodol, Cyflwyniad i Gydraddoldeb ac Amrywiaeth, a’r hyn y mae’r Cyngor yn ei wneud i annog staff i ymgymryd â’r cwrs. • Holodd aelod am y nodiadau atgoffa a roddir i weithwyr i gwblhau modiwlau hyfforddi sydd ar gylch adnewyddu i’w cwblhau naill ai unwaith bob blwyddyn neu bob tair blynedd. • Gofynnodd y Dirprwy Arweinydd y dylai’r holl aelodau dderbyn nodyn atgoffa pan ddisgwylir i’w hyfforddiant gael ei adnewyddu, yn ogystal â’r hysbysiadau a anfonir eisoes gan dîm y Gwasanaethau Democrataidd. • Gofynnodd y Dirprwy Arweinydd ynghylch a ystyrir yr Ardoll Brentisiaethau fel gwerth am arian ac a yw’n cael ei defnyddio orau ar gyfer anghenion gweithlu’r Cyngor. • Holodd y Dirprwy Arweinydd am drefniadau ychwanegol y gellir eu gwneud ar gyfer staff nad ydynt wedi’u galluogi’n ddigidol ac sy’n cyfateb â’r saith dull dysgu er mwyn sicrhau nad yw staff yn cael eu difreinio; a yw Asesiad o’r Effaith ar Gydraddoldeb wedi’i gynnal ar y pwnc hwn; a sut gellir cefnogi staff ymhellach drwy’r hyfforddiant. Cytunodd y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol i roi’r wybodaeth ddiweddaraf am weithgarwch o fewn y tîm Dysgu a Datblygu ynghylch y pynciau hynny o fewn mis y tu allan i’r cyfarfod. • Holodd yr Arweinydd am brentisiaethau, gan nodi mai dim ond 10–12 o brentisiaid sydd gyda’r Cyngor mewn blwyddyn gyfartalog, a holodd sut gellid sicrhau y gellir rhoi’r prentisiaethau cywir yn y lleoedd cywir wrth symud ymlaen. Gofynnodd hefyd a oes polisi canolog ar niferoedd a lwfansau prentisiaethau er mwyn sicrhau bod arferion gorau yn cael eu dilyn. Cytunodd y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol i roi’r wybodaeth ddiweddaraf am y categorïau o brentisiaethau y mae’r Cyngor yn eu cynnig. • Holodd yr Arweinydd am unrhyw fylchau yn y cynnig o brentisiaethau o fewn y Cyngor ac a roddir unrhyw arweiniad canolog i dimau sydd eisiau neu angen cymorth ychwanegol arnynt. Cytunodd y
-------------------------------	--

	Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol i fynd i fanylder pellach yn y dyfodol er mwyn hyrwyddo'r cynnig o brentisiaethau ar draws yr holl wasanaethau, i gynnwys dadansoddiad o'r prentisiaethau a gynigir yn ôl lefel a sector. • Gofynnodd aelod am adroddiad ar brentisiaethau wedi eu dadansoddi yn ôl lefel y prentisiaethau a gynigir a'r amser a gymerir i gwblhau pob un. Holodd yr aelod hefyd am drefniadau'r Cyngor i godi ymwybyddiaeth o brentisiaethau a chysiau hyfforddi eraill i ysgolion a cholegau ledled Pen-y-bont ar Ogwr. • Holodd aelod am y trefniadau cyfredol a'r hyfforddiant a gynigir yn y defnydd o AI a sut gellir ei ddefnyddio i helpu gweithwyr i ddefnyddio'r offer sydd ar gael orau. Cytunodd y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol i roi gwybodaeth am yr hyfforddiant presennol ynghylch AI, yn ogystal â newidiadau posibl yn y dyfodol o ran ei ddefnyddio orau, o fewn y mis nesaf. • Gofynnodd aelod a yw pob ysgol ym Mhen-y-bont ar Ogwr wedi'i chynnwys mewn mentrau i hyrwyddo'r Cyngor ac opsiynau cyflogaeth a datblygu amgen cyn dewis pynciau TGAU a Safon Uwch. • Holodd aelod am y cynllun graddedigion mewnol, gan nodi mai dim ond 1 o'r 8 a recriwtiwyd hyd yn hyn sy'n dal i weithio gyda'r Cyngor, a holodd ble mae'r 7 arall wedi mynd yn benodol. A oedd swyddi ar gael i symud ymlaen iddynt, a beth oedd eu rhesymau dros adael eu swyddi. Cytunodd y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol i roi manylion am y wybodaeth hon o fewn y mis nesaf, gan nodi bod rhewi proses recriwtio dewisol y Cyngor a heriau ariannol eraill sy'n wynebu'r sector llywodraeth leol wedi effeithio ar y cyfleoedd sydd ar gael o fewn y Cyngor i'r rhai sy'n dod i ddiwedd prentisiaethau neu gynlluniau hyfforddi eraill. • Holodd aelod am anghenion strategol parhaus yr Awdurdod Lleol o fewn y 3, 5 a 10 mlynedd nesaf, gan holi am y berthynas â cholegau ac ysgolion eraill yn ogystal ag anghenion parhaus o fewn y sefydliad i ddiwallu anghenion posibl yn y dyfodol. Gofynnwyd i Asesiad Anghenion Strategol Corfforaethol gael ei gwblhau i nodi'r anghenion hyn yn y dyfodol a theilwra canllawiau ac addysg i helpu i ateb yr heriau hyn. • Holodd aelod am drefniadau i reoli'r defnydd o AI mewn gwaith cwrs a'r cymorth a roddir i athrawon i adnabod y defnydd o AI mewn gwaith a gyflwynir i brosiectau ysgol. Cytunodd y Pennaeth Dysgu i roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y trefniadau cyfredol i atal gorddefnyddio AI mewn prosiectau ysgol. Atebwyd y cwestiynau hyn gan y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol, y Swyddog Arweiniol (Cymorth Ysgolion Cynradd), yr Aelod Cabinet dros Adfywio, Datblygiad Economaidd a Thai, a'r Pennaeth Dysgu.
--	--

	PENDERFYNWYD: adroddiad hwn ac yn yr Atodiad.	Bod y Cabinet wedi nodi'r wybodaeth a gynhwysir yn yr
Dyddiad gwneud y penderfyniad	3 Medi 2025	

73. Lechyd & Llesiant

Y penderfyniad a wnaed	Pwrpas yr adroddiad hwn, a gyflwynwyd gan y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol, oedd rhoi trosolwg o iechyd a lles o fewn Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, gyda phwyslais ar y camau gweithredu a'r cymorth a ddarparwyd rhwng Ebrill 2024 a Mawrth 2025. Mae'r Cyngor yn parhau i flaenoriaethu lles meddyliol, corfforol ac emosiynol drwy amrywiaeth o gymorth ac adnoddau. Roedd yr adnoddau a amlinellwyd gan y Rheolwr Grŵp – AD a Datblygiad Sefydliadol fel rhan o'r adroddiad yn cynnwys y Rhaglen Cymorth i Weithwyr gan Vivup, sy'n cynnig amrywiaeth o gymorth, asesiadau, cefnogaeth a chwnsela yn rhad ac am ddim i holl weithwyr y Cyngor; lechyd Galwedigaethol gan Insight sy'n cynnig cyngor ac arweiniad ar gyngor iechyd yn y gweithle; Health Hub News sy'n cael ei ddosbarthu i staff sy'n cynnwys awgrymiadau iechyd a thystebau er mwyn meithrin ymwybyddiaeth; a'r Grŵp Iechyd a Lles, sef grŵp gweithredu a ffurfiwyd o weithwyr sy'n hyrwyddo a chyflwyno mentrau newydd yn ogystal â derbyn adborth. Gofynnodd yr Aelodau y cwestiynau canlynol mewn perthynas â'r adroddiad: - • Holodd aelod am y broses atgyfeirio ar gyfer y Gwasanaeth Iechyd Galwedigaethol ac a oes angen cymeradwyaeth neu gefnogaeth rheolwr arno. Gofynnodd yr aelod ymhellach am anghenion iechyd galwedigaethol a allai gynnwys rheolwr neu uwch aelod o staff, neu fel arall a allai fod yn bersonol iawn i weithiwr. • Holodd aelod am gyfradd fisol yr atgyfeiriadau at wasanaethau. Holodd hefyd am unrhyw gynnydd posibl mewn ffigurau ac a oedd unrhyw dueddiadau wedi eu nodi i egluro codiadau posibl. • Holodd yr Arweinydd am y gost a'r gwerth am arian a ddarperir gan gontractau allanol y Cyngor gyda Vivup ac Insight, yn ogystal â hyd a phroses adolygu'r contractau hyn. Cytunodd y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol i roi gwybodaeth yn ymwneud â chontractau'r ddau sefydliad o ran y ffactorau hyn o raddfa amser a chost o fewn y mis nesaf. Holodd yr Arweinydd ymhellach am opsiynau mewnol posibl ar gyfer darparu gwasanaeth cymorth iechyd meddwl a chorfforol. Cytunodd y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol i
------------------------	---

	ystyried y posibilrwydd o symud gwasanaethau i ddarpariaeth fewnol ar ôl y cylch adolygu contract nesaf. • Holodd aelod am y nodiadau atgoffa a roddir i staff am gyfres y Cyngor o wasanaethau cymorth ac opsiynau pan fydd staff yn wynebu anawsterau neu'n ystyried cymryd absenoldeb wedi'i orfodi gan straen. Holodd yr aelod ymhellach am ganfasio neu arolygu gweithwyr posibl er mwyn asesu anghenion sbectrwm eang ac unrhyw feysydd gwelliant i'w gwneud gyda'r gwasanaethau cyfredol. • Cyflwynodd y Dirprwy Arweinydd astudiaeth achos i bwysleisio y dylai staff fod yn cael mynediad at y gwasanaethau a ddarperir tra byddant yn y gwaith yn hytrach nag ar absenoldeb wedi'i orfodi gan straen, gan ychwanegu, yn enwedig mewn amgylcheddau llwyth gwaith uchel gyda thrawma posibl yn cael ei ddioddef gan staff, y dylai'r Cyngor ddilyn pecyn cynhwysfawr o gymorth dros wasanaeth sy'n canolbwyntio ar werth am arian oherwydd y ddyletswydd o ofal sydd gan y Cyngor tuag at ei staff. • Holodd aelod am yr hyn y mae atgyfeiriadau at wasanaethau cymorth y Cyngor yn ei olygu yn ymarferol. • Holodd aelod am Wiriadau Gwyliadwriaeth Iechyd a gynhelir ar swyddogion penodol y Cyngor o fewn rolau penodol, a pha wiriadau ychwanegol a gaiff eu cynnal uwchlaw'r rhai sydd eu hangen ar gyfer trwyddedu. • Holodd aelod am y niferoedd isel o staff sy'n cael mynediad at y Rhaglen Cymorth i Weithwyr, gan ystyried ymchwil ar gyfran y bobl sy'n profi anawsterau iechyd meddwl. Holodd yr aelod ymhellach am nifer y bobl sydd ar hyn o bryd yn profi absenoldeb wedi'i orfodi gan straen, ac a oeddent wedi ystyried defnyddio gwasanaethau cymorth y Cyngor, a'r rhesymau pam efallai nad oeddent wedi gwneud hynny. • Holodd aelod am y broses adolygu ar gyfer gwasanaethau cymorth y Cyngor o ystyried yr heriau a'r cyfrinachedd wrth wneud hynny. • Holodd yr Arweinydd am ofynion ar gyfer gwahanol rolau wrth recriwtio staff newydd i'r Cyngor. Cytunodd y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol i wirio gyda'r staff AD i sicrhau bod y gofynion yn gyson ac yn rhesymol i'r rôl wrth recriwtio ar gyfer swyddi. Atebodd y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol y cwestiynau hyn. <u>PENDERFYNWYD:</u> Bod y Cabinet wedi nodi'r wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad hwn. Diolchodd y Cabinet ymhellach i'r Rheolwr Datblygu Busnes Adnoddau Dynol a'i thîm am eu gwaith wrth drefnu digwyddiadau ar draws y Cyngor.
--	---

Dyddiad gwneud y penderfyniad	3 Medi 2025
-------------------------------	-------------

74. Data'r Gweithlu - Chwarter 1

Y penderfyniad a wnaed	Pwrpas yr adroddiad hwn, a gyflwynwyd gan y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol, oedd rhoi gwybodaeth am weithlu'r Cyngor, er mwyn cynorthwyo'r broses o gynllunio'r gweithlu. Nifer y penaethiaid yn y Cyngor ar ddiwedd y cyfnod adrodd oedd 5,921, ac roedd yn cynnwys amrywiol ddadansoddiadau o ddemograffeg gweithlu'r Cyngor a phatrymau gweithio. Gofynnodd yr Aelodau y cwestiynau canlynol mewn perthynas â'r adroddiad: - • Holodd yr Arweinydd am ddadansoddiad o'r ffigurau arfarnu ar draws y Cyngor, gan nodi cyfradd cwblhau isel ar draws sawl Cyfarwyddiaeth. Cytunodd y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol i roi dadansoddiad o ffigurau yn fanylach yn Ch2 blwyddyn 2025/26. • Gofynnodd aelod a ellid cadarnhau bod yr holl staff yn derbyn arfarniad a gwiriadau unigol gyda rheolwyr am eu perfformiad, a osodir nodau gweithredol i staff, ac a roddir cyfleoedd posibl i roi adborth gan staff i reolwyr. • Nododd y Cadeirydd gynnydd mewn salwch hirdymor ar draws y Cyngor a gofynnodd am y rhesymau posibl y tu ôl i hyn, yn ogystal ag unrhyw weithdrefnau sydd ar waith i reoli hyn. • Holodd y Cadeirydd am gyfradd cwblhau isel yr asesiadau Offer Sgrin Arddangos a gwblhawyd ar draws y Cyngor, ac fe'i cysylltodd â chyfran helaeth o absenoldeb a briodolir i anhwylderau cyhyrysgerbydol yn y cefn a'r gwddf, a holodd a nodwyd unrhyw gydberthynas rhwng cyfraddau cwblhau isel a chyfraddau uchel o absenoldeb. • Holodd yr Arweinydd am bolisiâu sydd ar waith i gefnogi gweithwyr sy'n cymryd absenoldeb oherwydd profedigaeth agos i'r teulu, a'r cyfnod o absenoldeb a ganiateir i weithwyr o dan yr amgylchiadau hynny. Atebodd y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol y cwestiynau hyn. <u>PENDERFYNWYD:</u> Bod y Cabinet wedi nodi'r wybodaeth a gynhwysir yn yr adroddiad hwn.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	3 Medi 2025

75. Materion Brys

Y penderfyniad a wnaed	Dim.
Dyddiad gwneud y penderfyniad	3 Medi 2025

I arsylwi dadl bellach a gynhaliwyd ar yr eitemau uchod, cliciwch ar y [ddolen](#) hon

Terfynwyd y cyfarfod yn 11:37